

De mon côté, je me retrouve seule, n'ayant pour subvenir aux besoins de ma famille qu'un seul salaire gagné grâce à mon travail de couture. Je travaille jour et nuit pour satisfaire ma clientèle. Parfois, je m'endors même sur ma machine à coudre. J'initie mes filles à la couture ainsi qu'au montage des perles de garniture cousue main, et leur aide m'est très précieuse dans mon travail. Après une année, mon mari revient au Maroc juste pour un mois de vacances.

Quand il repart en Belgique, c'est un déchirement insupportable.

Pour éviter que cette situation pénible ne se reproduise à l'avenir, je lui demande, la deuxième année, d'introduire une demande de regroupement familial pour qu'on puisse vivre avec lui en Belgique. Je parle à mes enfants de la Belgique comme d'un pays extraordinaire.

- Papa, on veut venir avec toi.
- Non, non, il fait trop froid pour vous !

Un de mes fils est malade, il n'y a pas les moyens nécessaires pour le soigner au Maroc.

Le médecin explique à mon mari : Il faut l'emmener en Belgique, il aura les soins dont il a besoin.

En 1965, mon mari commence à faire les photos des passeports pour la famille.

Je me vois par moment m'investir dans le domaine de l'éducation, monter une école de stylisme et de couture, de couture à la main.

J'essaye d'imaginer l'enseignement de cet art sous forme de stages.

Mes projets doivent aboutir d'ici 1964. Pour le moment, je cherche encore des filles qui peuvent prendre ma machine et mes modèles pour me succéder ici, à Oujda, lorsque j'immigrerai en Belgique en 1965. Le voyage, d'abord en car, puis en bateau et enfin en train, dure quatre jours. La route est épuisante pour toute la famille. On arrive à la gare du Midi. Il nous faut plusieurs taxis pour nous emmener à notre appartement situé à Forest, près du parc Duden.

" Oh ! C'est un très grand appartement ! " Il est situé au 2e étage, composé de trois chambres, un salon, une salle à manger et une cuisine.

Dès notre inscription à la commune, on nous envoie une assistante sociale pour constater où nous habitons et voir aussi les enfants.

Malika Aziz

(zelf)portret

Deel 1

Ontmoet Gueladio Ba, muzikant bij Globe Aroma

Gueladio Ba spreekt kalm. Ik ken hem en ik vertrouw erop bij een goedwillige en vriendelijke persoon te zijn. Hij draagt in zich de vrede die de wereld veranderen kan. Zijn aanblik is die van vreemde culturen en ongekende werelden, en boezemt me respect in. Ik voel me een beetje verlegen. Ik voel me niet op mijn gemak: ik probeer hem te tutoyeren, maar het lukt me niet. Dus ik zeg u en ik zeg u en dan hoest ik.

Dag Gueladio.
Goeddag.

Wat is je artiestennaam?
Gueladio Ba.

Kan je jou leren kennen via internet?
Ja, je moet zoeken op 'Gueladio Ba' om me te vinden.

We zijn in Globe Aroma vzw vandaag net als vele andere dagen. Wat doe jij in Globe Aroma?

Wel, ik ben artiest bij Globe Aroma. Ik werk met Globe Aroma. Ik speel muziek en ben tooningenieur. Bij Globe Aroma help ik ook de artiesten die niet al te goed klinken. Ziedaar mijn werk bij Globe Aroma.

Hij herinnert zich iets belangrijks:

Ik ben ook verantwoordelijk voor de repetitiezaal.

Dat is niet mis. En welk soort kunst beoefen je als artiest?

Ik doe aan akoestische muziek, Mauritaanse blues en ik doe ook reggae en Afri-

kaanse folk, zoals de muziek van Babuamu, Catune en Keta. En niet alleen dat! Ik ben als kunstenaar geboren. Mijn vader was ook muzikant.

Je was al muzikant van in je kinderjaren?
Ja.

Vanwaar kom je?
Ik kom van Mauritanië, een land dat niet ver van Marokko, Senegal en Mali ligt en nu ben ik dus in België.

Ben je al lang in België?
Nee, pas één jaar.

Dat is heel kort. Ben je in contact met veel muzikanten hier in Brussel?

Ik hoest

Ik speel met veel muzikanten. Ik zal niet iedereen vernoemen. Maar ik citeer graag Samba Django, Keita en Amadi Rappeur. Ja, ik speel met veel muzikanten hier in Globe Aroma.

Waar hou je het meest van hier in Globe Aroma wat het artistiek aspect betreft?
Het is een ontmoetingsplek waar muzi-

kanten elkaar treffen, uitgewekenen of niet. We werken samen. Wat me bevalt bij Globe Aroma is het gevoel dat je in een familie vertoeft en dat we allen vrienden zijn.

We eten dikwijls samen.

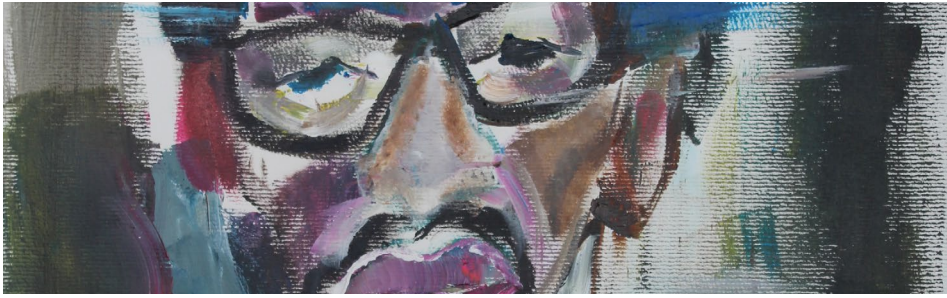
We eten vaak samen. We spelen de hele tijd samen en men ontmoet hier allerlei soorten Belgische artiesten. Brecht, de verantwoordelijke is lief. Els eveneens. Ze zijn vriendelijk, onthaalvriendelijk. Ze weten hoe ze al de artiesten die zich aanmelden kunnen opvangen.

Ziedaar waarom ik van Globe Aroma hou.

Ik hoest.

Voorzie je concerten of speciale evenementen?

Ja, we hebben hier concerten en Globe Aroma helpt ons data te vinden. Wij zijn altijd geprogrammeerd om bij Globe Aroma op te treden. Om aan de mensen de muziek te leren kennen, om ons samen te amuseren. We vinden altijd wel geschikte dagen. Ziezo, dat is het.

De verantwoordelijken van Globe Aroma helpen ons te evolueren en ons te ont-plooien.

Er is een repetitiezaal waar we rustig kunnen oefenen. Er zijn zoveel dingen bij Globe Aroma.

Zijn er repetities van maandag tot vrijdag, elke dag?

Ja, inderdaad van maandag tot vrijdag, van de middag tot 21 uur 's avonds. Elke dag zijn er één of twee of drie groepen die repeteren. Er zijn muzikanten die verantwoordelijk zijn voor de repetitiezaal, die de permanentie houden van 17 tot 21 uur of 22 uur. Ik hoor daarbij. Mijn dag van permanentie voor wie me wil ontmoeten is donderdag. Ik open de kast, ik geef de micro's, ik plaats het materiaal.

Magnifiek!

De kunstenaars bewegen hier.

Is er contact tussen de muzikanten en de andere kunstenaars zoals de schilders, de dansers, etc.?

Hier is iedereen bevriend. We zijn allemaal familie. Of het nu een muzikant is of een schilder, iedereen praat met elkaar, we maken samen plannen. Muziek, schilderkunst, kunst in alle mogelijke vormen. Dat alles kan samen gaan.

Super! Welk instrument bespeel jij?

Ik speel gitaar. Ik bespeel ook een andere traditioneel instrument dat luluto heet en ik speel kalebas. Ik ben ook zanger, zanger-componist. Ik leid ook kinderen op. Dikwijls ga ik muziek onderwijzen aan kinderen in de scholen. Dat is dankzij Globe Aroma dat mij uitzendt om aan opleiding van kinderen te doen.

Dat is prachtig! En waar woon je?

Ik woon in het Klein Kasteeltje.

Voor hoelang? Is het slechts voorlopig?

Ik weet het niet. Het kan voor lange tijd zijn, voor korte tijd ... In elk geval ben ik er nu al één jaar.

Het Klein Kasteeltje is niet specifiek voor artiesten. Er is een mengeling aan inwoners.

In het Klein Kasteeltje leven mensen van alle landen, van alle culturen en alle talen.

Er is een cultureel project dat Cultuurlijn heet, waarbij Globe Aroma werkt met de bewoners van het Klein Kasteeltje. Ken je het?

Ja, ik weet dat Globe Aroma samenwerkt met het Klein Kasteeltje. Op cultureel vlak, met om het even welk artiestentype.

Het is super vast te stellen dat je een supermuzikant bent, muziekleraar, klankingenieur. Wat kan je zeggen om dit interview te beëindigen over je groep om hem aan het publiek voor te stellen?

De naam van mijn groep... Ik had een groep toen ik in Mauritanië leefde, een groep die Afrikaanse blues speelde, de Mauritaanse blues. Badis. Hier heb ik een groep opgericht die Bagis (Meester) heet. Ik speel zelf met twee instrumenten: met de akoestische gitaar en met de gewone gitaar. Ik speel ook met een bassist die contrabas speelt, bas en piano. Hij heet Michael. Ik speel ook met een Senegalese percussionist die Malik heet. De groep doet het goed.

Super! Hartelijk dank voor dit gesprek.

Dank aan jou.

Uch uch, ik hoest en het gesprek eindigt

De derde zanger

Waarom ik vertrokken ben uit Mauritanië? Met onze groep Ewlad Lebled hadden we een nummer opgenomen, 'Meneer de president', waarin we tegen hem zeiden: 'Gueyem'. In een dode taal wil dat zeggen: geef de macht over, maak dat je weg bent. De datum? 2014. We namen het nummer op in een studio en zetten het op Youtube. De regering was op de hoogte en probeerde de twee zangers op te sporen. Eerst wisten ze niet dat ik er ook mee te maken had. Maar op een gegeven moment kwamen ze

erachter dat ik meedeed: de derde zanger. De eerste zanger verliet het land en ging naar Dakar (Senegal). De tweede zanger werd gearresteerd en in de gevangenis gegooid omdat hij zijn vriendin had aangerand. Maar dat was niet waar. Zodra hij vrij was, is hij naar Dakar gevlucht. En ik, ik was de derde. De politie kwam me thuis ophalen. Een keer zat ik drie dagen vast in het commissariaat, een andere keer twee dagen. De derde keer ben ik niet naar de dagvaarding gegaan en met de hulp van vrienden naar België gevlucht. Zo is het gegaan. Het heeft

te maken met het racisme, de slavernij in Mauritanië. De regering verhinderde mijn dochter naar school te gaan nadat ik vertrokken ben. Het is een ingewikkeld verhaal, maar het deel over mijn vertrek uit Mauritanië is verteld. Een nieuw nummer 'Ham-madi' gaat over de slavernij. 'Ham-madi' betekent slaaf. Ik wil geen 'slaaf' zeggen, dat doet pijn aan mijn oren. Ik zeg 'ham-madi'. Ik heb besloten om dit nieuwe nummer op Youtube te zetten. "Mijn broers die daar zijn, ze worden behandeld als slaven ..."

(c) David Trembla, tekst en beeld, januari-maart 2017

Correctie en vertaling naar het Nederlands: Françoise Vanhemelryck en Charlotte Zwemmer

COLOPHON

Ont collaboré à ce numéro : David Trembla, Aube Dierckx (coordinatrice), Milou, Charlotte Zwemmer, Jamie Lee Fossion, Nicolas Ginocchio Ortiz, Or et Lien, Léa Aubrit, Malika Aziz, Gueladio, Erik Gonzalez Brinck, Mario (ASBL DUNE), Marie Caspar, Françoise Vanhemelryck, Eric Ringoet, Pierre Elie (LES GASTROSOPHES). Crédits photos : David Trembla, Layla Serrano Rodriguez, Aube Dierckx, Erik Gonzalez Brinck, Malika Aziz.

Mise au net : Nicolas Ginocchio Ortiz. Relecture : Catherine Meeùs, Anne Löwenthal, Charlotte Zwemmer, Léa Aubrit, Jamie Lee Fossion. Illustration: Yakana – www.yakana.net – dessins@yakana.net.

Merci à tous les précaires qui, de près ou de loin, nous ont convaincus de ne pas baisser les bras.

www.doucheflux.be

contact@doucheflux.be

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever : Laurent d'Ursel, 84 rue des vétérinaires, 1070 Bruxelles

Avec le soutien de la

